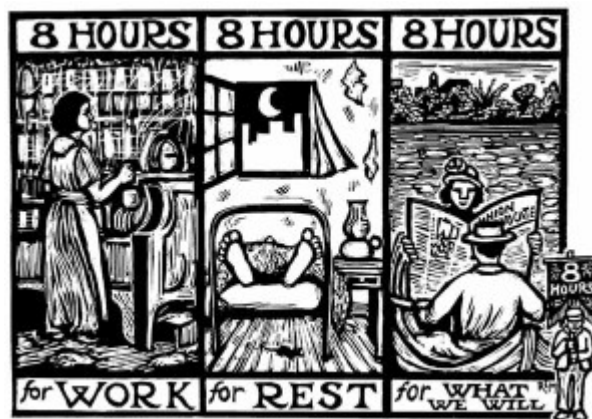

О ПРВОМ МАЈУ

1. маја 1886. стотине хиљада америчких радника су изашли на улице да би захтевали опште прихватање осмочасовног радног дана. Чикаго је био центар покрета. Радници су тамо месецима агитовали за осмочасовно радно време, и уочи 1. маја њих 50.000 је већ било у штрајку. Нових 30.000 придружило им се следећег дана; то је довело већи део чикашке производње до застоја.

Страх од насилних класних сукоба обузео је град. Насиља није било у суботу и недељу, 1. и 2. маја. Али у понедељак, 3. маја туча у којој су учествовале стотине избила је у Мек Кормик Риперу (Mc Cormick Reaper) између радника чланова синдиката, који су спречени да дођу на посао и оних који нису припадали синдикату које је Мек Кормик запослио уместо њих. Многобројна и добро наоружана полиција брзо се палицама и ватреним оружјем умешала како би повратила ред. Убили су 4 члана синдиката, а повређених је било много.

Након инцидента, група анархиста, предвођена Августом Спајсом и Албертом Парсонсом позвала је раднике да се и сами наоружају и у уторак увече (4. мај) учествују у масовним демонстрацијама на Тргу Хејмаркет (Haymarket). Изгледало је да су демонстрације са само 3.000 биле потпуни промашај. Али пред крај особа чији идентитет никад није утврђен бацила је бомбу која је убила 7 и ранила 67 полицајаца.

Градске и државне власти похапсиле су осам анархиста, оптужиле их за убиство и осудиле на смрт.

11. новембра 1887. четворица, укључујући Парсонса и Спајса, су погубљени. Сви погубљени заговарали су оружану борбу и насиље

као револуционарне методе, али њихови тужиоци нису нашли никакве доказе да је ико од њих стварно бацио бомбу.

250.000 људи постројило се дуж улица Чикага док је Парсонова погребна поворка пролазила градом, како би изразили своју солидарност са погубљеним радницима.

Од када је на Првом конгресу 2. Интернационале одржаном 1889. одлучено је: „Први мај је заједнички празник свих земаља, на којима радничка класа треба да манифестује јединство својих захтева и своју класну солидарност“. Од тада се сваке године обележава трагични Хејмаркетовски догађај као дан међународне радничке солидарности у виду демонстрација. За раднике и синдикалисте широм света, Хејмаркет је постао симбол потпуне неједнакости и неправде капиталистичког друштва. До данашњег дана, како у нашој земљи, тако и у целом свету, тај дан се обележава у спомен мученицима са трга „Хејмаркет“.